

[Krarup.]

det foreliggende lovforslag stærkere. Jeg synes slet ikke, det ser ud til at jævne sig, tværtimod, situationen tilspidser sig. Det er naturligt for mig i denne forbindelse at henvise til den udtalelse, der er udsendt fra de sønderjyske menighedsråds ordinære generalforsamling den 25. maj i år i Åbenrå. Denne udtalelse er gennem rigsdagens bureau tilsendt det udvalg, der er nedsat her i det høje ting. Det er ikke en bestyrelse for menighedsrådsforeningen, men selve plenarforsamlingen, der er fremkommet med denne udtalelse, og deri er altså de sønderjyske menighedsråds virkelige opfattelse givet tilkendende. Det hedder heri:

„Den sønderjyske menighedsrådsforenings generalforsamling protesterer imod en tvangsmæssig udstykning af den sønderjyske præstegårdsjord under henvisning til, at den påtænkte § 9 er en annullering af menighedsrådenes ejendomsret.“

Denne resolution eller udtalelse, hvad man vil kalde den, blev vedtaget med ca. 400 stemmer mod 4, medens 20 undlod at stemme. Det forekommer mig, at efter dette må det være ganske klart for enhver, hvordan ejerne af den jord, der her lovgives om, ser på lovforslaget, og jeg advarer ligesom den ærede ordfører for partiet venstre, der talte før, indtrængende mod at tvinge denne sag frem, då det — og jeg synes med rette — vil blive betragtet som et nyt overgreb fra rigsdagen overfor den i juridisk forstand ubeskyttede og svage folkekirke.

Løvrigt ønsker jeg ved denne lejlighed at henvise til en overordentlig interessant artikel, der har stået at læse i „Dannevirke“ for 6. maj i år. Artiklen er skrevet af en mand, der gennem mange år var sønderjydernes dygtige og ansete repræsentant i det høje landsting, formand for skyldrådet i Tønder amtsrådsreds H. Jepsen Christensen, og den er skrevet udfra den omfattende viden og den bekendte grundighed, der er ham egen. I artiklen frarådes det at vedtage dette lovforslag, og der anføres forskellige grunde — først, at det vil være et åbenlyst angreb på de sønderjyske menighedsråds ejendomsret til præstegårdsjorden, en ejendomsret, der er taget hensyn til bl. a. i loven af 4. oktober 1919. Dernæst nævnes, at et sådant jordsalg vil medføre en forringelse af præstelønningskassernes økonomi. Det betyder en forøgelse af den kirkelige ligning, og det kan så igen medføre, at folk uden særlig kirkelig interesse udmelder sig af folkekirken, hvorefter kirkeskatten bliver så meget højere for dem, der forbliver i

den. Jeg er her inde på det samme, som den højttærede kirkeminister berørte i en tale ved et møde for menighedsrådsmedlemmer i Sorø amt for nogen tid siden, hvor ministeren netop advarede imod at lægge det således op, at den kirkelige ligning blev for høj, fordi det kunne have uheldige konsekvenser for kirkefolket. Deri er vi fuldkomment enige. Men jeg mener altså ligesom Jepsen Christensen, at et sådant jordsalg vil forringe præstelønningskassernes økonomi, idet det netop medfører denne fare for udmeldelse af folkekirken. Endvidere vil lovforslaget fratage en række mindre landbrugere den jord, de i årevis har haft til leje for en rimelig pris. Jepsen Christensen oplyser, at i hans eget sogn — jeg må tilstå, jeg ved ikke engang, hvad hans sogn hedder, men det kan også være lige meget — er der 21 mindre landbrugsejere, som har den fordel at leje præstegårdsjord efter fri overenskomst med menighedsrådet; men hvis nu dette lovforslag bliver vedtaget, hvis præsteembedet nu må beholde 15 ha jord som en stamparcel, bliver der jord tilbage til højst 2 husmandsbrug, og så vil disse 21 mindre landbrug, der nu nyder godt af præstegårdsjorden til priser, der er rimelige og overkommelige, fordi de har bygningerne på forhånd, blive sat slem til side. Tillige giver denne fremgangsmåde en meget større indtægt for præstelønningskassen, end den ville få efter en udstykning i henhold til bestemmelserne i dette lovforslag, og jeg mener ligesom Jepsen Christensen, det er urimeligt at fratage kirkefolket i Danmark den fulde indtægtsmulighed af den jord, der hører til præstegårdene, for at kunne oprette sådan noget som tre husmandsbrug i hvert sogn een gang for alle.

Endelig afviser denne interessante artikel påstanden om, at præstegårdsjorderne er en hindring for en fornuftig og tiltrængt jordfordeling. Hvor en sådan kan finde sted på fornuftigt grundlag, er menighedsrådene lige så villige til at medvirke som enhver privatperson.

Resultatet af den gamle landstingsmands overvejelser bliver da dette, at lovforslaget ikke gavner noget nyttigt formål, at det er til skade for folkekirken økonomi, og at det kalder en bitter strid frem om de værdier, vore fædre henlagde til sikring af evangeliets frie forkyndelse i vort folk. Jeg kan tilføje, at jeg er ganske enig med min tidligere kollega i disse betragtninger. Jeg har fremdraget dem her, ikke alene fordi de kommer fra en anset og megen erfaren mand, men særlig fordi han i denne sag